Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	B2-7C/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1222202521
Dátum vydania rozhodnutia:	09. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Peter Králik
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2024:1222202521.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Petrom Králikom v právnej veci žalobcov: 1.) A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, D., 2.) E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, D., 3.) A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, D., adresa na doručovanie: C. X, D., 4.) A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, D., všetci zast.: ADVOKÁTI s.r.o., Vajanského nábrežie 5, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, Bratislava, zast.: MGA IURIS s. r. o., Cukrová 14, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 30.000 Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v. 2. rade sumu 30.000 Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v. 4. rade sumu 50.000 Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd konanie v časti o zaplatenie sumu 2.031,10 Eur a v časti uplatnenej pozostalostnej úrazovej renty od 30.07.2020 do 31.01.2024 zastavuje.

V. Súd vo zvyšku žalobu zamieta.

VI. Žalobkyňa v 1. rade má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 97,60 %.

VII. Žalobkyňa v 2. rade má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

VIII. Žalovaný má voči žalobcovi v 3. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

IX. V prípade nárokov žalobcu v 4. rade žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 06.05.2022 domáhali voči žalovanému zaplatenia nemajetkovej ujmy žalobcovi v 1. rade vo výške 100.000 Eur, žalobcovi v 1. rade vo výške 50.000 Eur, žalobcovi v 3. rade vo výške 50.000 Eur, žalobcovi v 4. rade vo výške 200.000 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 15.12.2021 do zaplatenia, ako aj trov konania. Žalobu odôvodnili tým, že dňa XX.XX.XXXX došlo v čase okolo XX:XX hod. na ceste H. medzi obcami H. a B. k dopravnej nehode, pri ktorej I. D. ako vodič motorového vozidla Kia Sorento s EČV: B. za prítomnosti spolujazdca J. K. viedol motorové vozidlo idúce zo smeru H. na B., pričom sa v plnej miere nevenoval

vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, stavu povahe vozovky a poveternostným podmienkam, v dôsledku čoho vozidlo viedol smerovo nestabilným spôsobom, uviedol ho do šmyku, ktorý skončil prejazdom do protismeru v čase, kedy v ňom prichádzalo osobné motorové vozidlo značky Dacia Logan s EČV: D., ktoré viedol neb. L. F.. V čase dopravnej nehody sa v motorovom vozidle nachádzala aj neb. M. F. B. a A. F.. L. F. podľahol zraneniam spôsobeným pri dopravnej nehode na mieste a M. F. B. podľahla následkom dopravnej nehody následne v nemocnici dňa 30.07.2020. Uznesením N. C. L. B. bolo dňa 19.10.2020 v konaní pod ČVS: ORP-396/2-VYS-KN-2020 UM proti I. D. vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia a ublíženia na zdraví. Na Okresnom súde Komárno bola následne podaná obžaloba aj pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, pričom konanie je vedené pod sp. zn. 1T/72/2021. Z informácie poskytnutej žalovaným bolo zistené, že I. D., ktorý zavinil dopravnú nehodu nemal uzatvorené povinné zmluvné poistenie, čím je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného.
Žalobcovia sa domáhali práva na ochranu osobnosti vo forme nemajetkovej ujmy. K narušeniu tohto práva došlo zásahom do emocionálnej sféry žalobcov protiprávnym konaním I. D.. Pri určovaní výšky nároku bolo nutné zohľadniť aj skutočnosť, že v danom prípade došlo k obzvlášť tragickej udalosti, kde jedným konaním, ku ktorému došlo obzvlášť zavrhnutia hodným spôsobom, došlo k strate dvoch životov mladých rodičov maloletého žalobcu v 4. rade, sestry a švagra žalobcu v 1. rade, dcéry a zaťa žalobcu v 2. rade a žalobcu v 3. rade. Žalobkyňa v 1. rade bola sestrou neb. M. F. B., ich vekový rozdiel bol 5 rokov a od útleho detstva boli nerozlučné, spoločne sa hrávali, mali spoločných kamarátov, boli si navzájom oporou v škole, neskôr v pracovnom živote, ale hlavne v súkromnom živote, mohla sa na ňu kedykoľvek obrátiť. S L. F. sa spoznala, keď ho M. F. B. priviedla domov. Hneď od začiatku sa stali niečo ako najlepší kamaráti, dokonca ich vzťah pôsobil ako keby boli brat a sestra. Všetci traja popri sebe vyrástli, spájali ich rovnaké záujmy a výrazná občianska angažovanosť, ako aj pomoc rôznym znevýhodneným skupinám obyvateľstva. Najskôr žalobkyňa v 1. rade pôsobila v združení, ktoré založila M. F. B. a L. F.. Spoločne organizovali rôzne aktivity a neskôr spoločne založili združenie a tiež komunitné centrum, na ktorom popri svojej práci denne aktívne spoločne pracovali. Spoločne trávili takmer každý deň, či už v dôsledku spoločných aktivít alebo v rámci svojho voľného času. Organizovali spoločne workshopy. Mali veľmi otvorený vzťah o čom svedčí aj skutočnosť, že hneď potom ako sa M. F. B. a L. F. rozhodli, že si adoptujú dieťa, konzultovali to so žalobcami v 1. a 2. rade. Spoločne si adoptovali žalobcu v 4. rade a boli tými najlepšími rodičmi. Po ich smrti sa žalobkyňa v 1. rade stala na základe rozhodnutia súdu poručníkom a o žalobcu v 4. rade sa stará. Žalobkyňa v 2. rade sa rozviedla so žalobcom v 3. rade v čase keď mala M. F. B. 11 rokov, od tej doby ju žalobkyňa v 2. rade vychovávala samostatne. So žalobkyňou v 1. rade sa stali nerozlučnou trojicou, trávili spolu veľa času. Starala sa o žalobkyňu v 1. rade a M. F. B. s podporou celej rodiny. Napriek tomu však bola mnohokrát na všetko sama, starala sa o dve deti, ako jednorodič fungovala v nákladnom meste, bez ohľadu na to bola vždy pre svoje deti oporou a nenahraditeľnou súčasťou ich života. Zabezpečovala im priestor pre osobný rozvoj, rast a čo najviac príležitostí. Boli pre seba každodennou oporou a stáli pri sebe v každom životnom okamihu, a to bez ohľadu na to, či sa jednalo o významné alebo banálne rozhodnutie, podporu, pomoc. Ich vzťah sa s pribúdajúcim vekom len prehlboval, bol plný dôvery a opory. PrehĺbiI sa o to viac, keď M. F. B. spoznala L. F. a priniesla ho do rodiny. Žalobkyňa v 2. rade ho aj napriek neexistujúcim pokrvným prepojeniam brala ako svojho syna a neoddeliteľnú súčasť rodiny. L. F. sa mnohokrát a opakovane obracal na žalobkyňu v2. rade so žiadosťou o pomoc. Žalobkyňa v 2. rade zároveň pomáhala žalobkyni v 1. rade, M. F. B. a L. F. s ich dobročinými projektami, s pohostením hostí, ktorých priviedol L. F. na Slovensko počas jeho pôsobenia ako učiteľ v Rumunsku. L. F. vždy a bez výhrad podporovala, a to aj v období, kedy pôsobil v zahraničí. Vždy mal dvere otvorené, čo vedel a aj z tohto dôvodu mnohokrát aj ostával v domácnosti žalobkyne v 2. rade. Žalobkyňa v 2. rade obdobne ako žalobkyňa v 1. rade, boli jedny z prvých, s ktorými sa M. F. B. a L. F. podelili s ich rozhodnutím adoptovať si dieťa. Spoločne zdieľali každý posun v tejto veci až po jeho osvojenie. Opakovane im pomáhala so starostlivosťou o dieťa, a to nielen v prípade, keď potrebovali pomoc pri ich vysokej pracovnej vyťaženosti. Od roku 2019 s nimi spolupracovala aj v ich združení O. P.. Po rozvode manželstva žalobkyne v 2. rade a žalobcu v 3. rade bol žalobca v 3. rade so M. F. B. a žalobkyňou v 1. rade, aj napriek skutočnosti, že nežili v spoločnej domácnosti, v pravidelnom kontakte či už telefonickom, e-mailovom alebo osobnom. Nakoľko žalobca v 3. rade žije posledných 10 rokov v zahraničí, osobné stretnutia sa čiastočne preformovali aj na výlety a dovolenky, kde M. F. B. a žalobkyňa v 1. rade chodievali spoločne s L. F.. Stratu svojej milovanej dcéry a vynikajúceho zaťa vníma ako obrovskú stratu, a to bez ohľadu na skutočnosť, že v ich prítomnosti nemohol tráviť všetok možný čas. Žalobcu v 4. rade si M. F. B. a L. F. osvojili a stal sa neoddeliteľnou súčasťou rodiny, bol to ich syn, ktorého prijali do svojej rodiny a stal sa jej nenahraditeľnou a neoddeliteľnou súčasťou. Aj napriek tomu, že k ich strate došlo v jeho nízkom veku, jeho strata je obrovská a aj napriek veľkej snahe žalobcov si so

sebou bude niesť túto stratu celý svoj život. K. M. F. B. a L. F. bola veľmi družná , a preto boli žalobkyne v 1., 2. rade a M. F. B. od detstva vo veľmi blízkom a aktívnom kontakte nielen v kruhu najbližšej rodiny, ale aj so širšou rodinou, ktorej súčasťou sa hneď od začiatku stal aj L. F.. Trávili spoločné večere, víkendy o starých rodičov, spoločné chaty, rodinné oslavy a Vianoce. Nebol týždeň, kedy by spolu neboli. Q. M. F. B. a L. F. je pre žalobcov neopísateľná, s ktorou sa nikdy úplne nevyrovnajú. Žalobcovia pri uplatnení svojich nárokov poukázali aj na ďalšie skutočnosti hodné osobitného zreteľa.
Žalobcovia si s poukazom na zákonné ustanovenia uplatnili aj úrok z omeškania, nakoľko žalovaný im odmietol poskytnúť plnenie uplatneného nároku.
Podaním zo dňa 22.07.2022 si žalobca v 4. rade uplatnil aj nárok na vyplácanie pozostalostnej úrazovej renty vo výške 250 Eur mesačne od 30.07.2020 do dovŕšenia plnoletosti, nárok na úhradu nákladov spojených s liečením vo výške 1.500 Eur, ktoré predstavujú náklady na filiálnu terapiu a žalobkyňa v 1. rade nárok na náhradu nákladov na pohreb M. F. B. vo výške 257,31 Eur a nákladov na zhotovenie pomníka vo výške 663,88 Eur.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobcom nároky tak, ako ich uplatnili v žalobe, nevznikli, takisto rozporoval nároky na náhradu škody. S uplatnenými nárokmi preto nesúhlasil v celom rozsahu. V súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy poukázal na to, že jednou zo skutočností, ktorú súdy pro rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy musia posudzovať, sú podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka aj komplexne okolnosti, za ktorých k zásahu do osobnostných práv došlo. Z relácie dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody vyplýva, že M. F. B. v čase tragickej nehody nebola pripútaná bezpečnostným pásom. V zmysle zákona o cestnej premávke však ide o osobitnú prevenčnú povinnosť, a to z hľadiska vzniku škôd, ako aj z hľadiska ich rozsahu. Možno teda konštatovať, že M. F. B. zavinene porušila prevenčnú povinnosť, čo bolo jednou z hlavných príčin vzniku škôd na jej zdraví s následkom smrti. Ak by túto povinnosť neporušila, tak by rozsah škody na jej zdraví bol nepochybne menší. Je potom na mieste, aby táto skutočnosť bola zohľadnená aj pri posudzovaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcov najmä z hľadiska jej výšky. Žalovaný by nemal znášať túto nemajetkovú ujmu v plnom rozsahu, ale v rozsahu 80 %. Mal za to, že z hľadiska posúdenia závažnosti zásahu do osobnostných práv v dôsledku straty blízkej osoby je potrebné vzťah medzi zomrelou osobou a pozostalou blízkou osobou posudzovať individuálne, a to aj podľa účastníkov jednotlivých vzťahov a ich pozícií vo vzťahu. To platí aj u vzťahov v kruhu najbližšej rodiny. Poukazoval na vzťahy medzi súrodencami a tiež na skutočnosť, že žalobcovia v 1. – 3. rade neboli odkázaní na výživu zo strany M. F. B. a jej manžela L. F., pričom jednou z funkcií vzťahov medzi najbližšími osobami je aj táto funkcia. Aj tieto skutočnosti zásadne vplývajú na hĺbku zármutku pozostalých osôb, spôsob prežívania spôsobenej straty a intenzitu zásahu do ich osobnostných práv. Tieto skutočnosti však najmä žalobcovia v 1. – 3. rade v žalobe dostatočne nezohľadnili, a preto im tieto nároky ani nevznikli. K uplatnenému nároku na zaplatenie sumy 663,88 Eur ako náhrady nákladov na vyhotovenie pomníka uviedol, že tento nárok uplatnila aj u žalovaného. Povereným členom žalovaného bola listom zo dňa 05.04.2022 vyzvaná na riadne preukázanie uplatneného nároku, čo však neurobila. Z predložených listín nevyplýva zaplatenie ceny za zhotovenie pomníka, z predloženého výpisu nemožno ustáliť ani osobu príjemcu sumy 1.900 Eur. K nároku na náhradu nákladov na pohreb uviedol, že tento uplatnil aj u neho vo výške 888,21 Eur, pričom jej uhradil sumu vo výške 630,90 Eur, v žalobe uplatňuje len zvyšnú časť vo výške Eur, čo predstavuje sociálnu dávku 257,31 Eur. Žalovaný teda nahradil žalobkyni v 1. rade 80 % nákladov zníženú o sumu 79, 67 Eur, čo predstavuje sociálnu dávku poskytovanú úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. K nároku na zaplatenie sumy 1.500 Eur ako náhrady liečebných nákladov za poskytnutú filiálnu terapiu uviedol, že žalobkyňa v 1. rade nepreukázala účelnosť a nevyhnutnosť vynaloženia týchto nákladov v súvislosti s poškodením zdravia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode. Čo sa týka pozostalostnej úrazovej renty uviedol, že to, či žalobcovi v 4. rade tento nárok vznikol a v akej výške, je závislé aj od výšky sirotského dôchodku, ktorý bol a je žalobcovi v 4. rade vyplácaný v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z.. Poverený člen žalovaného preto vyzval zástupcu žalobcu v 4. rade na predloženie rozhodnutí sociálnej poisťovne o výške týchto dávok, čo však neurobil.

3. Žalobcovia v replike k okolnostiam zásahu do ich osobnostných práv poukázali na závery znaleckého posudku, podľa ktorého zistené zranenie tela M. F. B. dobre zapadajú do obrazu zranení spolujazdca sediaceho v osobnom motorovom vozidle na zadnom sedadle vľavo. Jej smrť je v príčinnej súvislosti s poraneniami, ktoré utrpela pri dopravnej nehode dňa 25.07.2020. Vzhľadom na to sa nestotožnili s argumentáciou žalovaného o porušení prevenčnej povinnosti, čo mala byť jedna z hlavných príčin vzniku škôd na jej zdraví s následkom smrti. Znalecký posudok neobsahuje informáciu o tom, že v prípade neporušenia povinnosti by bol rozsah škody n zdraví nepochybne menší. Práve naopak,

samotný znalecký posudok jednoznačne poukazuje na skutočnosť, že zranenia M. F. B. sú bežné a zapadajú do obrazu pri takejto dopravnej nehode. K závažnosti spôsobenej ujmy uviedli, že ku každému prípadu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné pristupovať individuálne, čo vyplýva aj z rozhodovacej praxe súdov a judikatúry. Vo vzťahu k súrodeneckému vzťahu žalobcovia uviedli, že žalobkyňa v 1. rade okrem straty súrodenca a švagra bola touto stratou postavená do pozície osoby zodpovednej za žalobcu v 4. rade, nakoľko po smrti M. F. B. a L. F. bola Okresným súdom Bratislava V ustanovená za poručníka žalobcu v 4. rade. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného k nároku na náhradu nákladov na zhotovenie pomníka M. F. B. uviedli, že žalovanému už predložili požadované listiny. V otázke úhrady vykonanej z účtu žalobcu v 4. rade žalobkyňa v 1. rade uviedla, že bankový účet žalobcu v 4. rade je podúčtom jej účtu a k vykonaniu platby z tohto účtu došlo omylom, nakoľko platba mala byť vykonaná z účtu žalobkyne v 1. rade. Toto bolo zhojené úhradou žalobkyne v 1. rade v prospech žalobcu v 4. rade. K preukázaniu dôvodnosti liečebných nákladov predložili vyjadrenie za účelom preukázania dopadov traumy u maloletého žalobcu v 4. rade. Čo sa týka požadovaných dokladov k pozostalostnej úrazovej rente, opakovane predkladali žalovanému rozhodnutia sociálnej poisťovne, ktorými disponovali.

4. Žalovaný v duplike uviedol, že nespochybňoval ani nespochybňuje, že k smrti M. F. B. došlo v dôsledku poškodenia zdravia pri predmetnej dopravnej nehode. Z dostupných informácií je však zrejmé, že zosnulá bezprostredne pred ňou porušovala preventívnu povinnosť podľa zákona č. 8/2009 Z. z. Zo žiadnych skutočností uvádzaných žalobcami nevyplýva, že porušenie tejto povinnosti nemalo vplyv na rozsah jej vzniknutej škody na zdraví. Spoluzavinenie M. F. B. konštatoval aj Okresný súd Komárno v rozsudku sp. zn. 1T/72/2021 z 31.3.2022, pričom konštatoval, že poisťovňa postupovala správne, keď odrátala 20 % zo žiadanej sumy, nakoľko nebohá poškodená mala určitú spoluvinu na následku, keďže v čase dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostným pásom. V ostatnom sa pridržiaval skutočností uvedených vo vyjadrení k žalobe.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov založených v spise, výsluchom žalobcov v 1. a 2. rade, svedkov a s prihliadnutím na obsah celého spisu a všetky skutočnosti, ktoré v priebehu konania vyšili najavo, zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa XX.XX.XXXX došlo v čase okolo XX:XX hod. na ceste H. medzi obcami H. a B. k dopravnej nehode, pri ktorej I. D. ako vodič motorového vozidla Kia Sorento s EČV: B. za prítomnosti spolujazdca J. K. viedol motorové vozidlo idúce zo smeru H. na B., pričom sa v plnej miere nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, stavu povahe vozovky a poveternostným podmienkam, v dôsledku čoho vozidlo viedol smerovo nestabilným spôsobom, uviedol ho do šmyku, ktorý skončil prejazdom do protismeru v čase, kedy v ňom prichádzalo osobné motorové vozidlo značky Dacia Logan s EČV: D., ktoré viedol neb. L. F.. V čase dopravnej nehody sa v motorovom vozidle nachádzala aj neb. M. F. B. a A. F.. L. F. podľahol zraneniam spôsobeným pri dopravnej nehode na mieste a M. F. B. podľahla následkom dopravnej nehody následne v nemocnici dňa 30.07.2020.
Rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 1T/72/2021-1123 zo dňa 31.03.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.04.2022 čo do viny a trestu a dňa 30.11.2022 v časti náhrady škody, bol obžalovaný I. D. uznaný vinným z trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, odsek 2 písm. a), odsek 4, odsek 5 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 3 písm.) c) Trestného zákona a bol zaviazaný k náhrade škody mal. poškodenému A. F. vo výške 2.355,36 Eur a tiež náhrade nemajetkovej ujm y v peniazoch vo výške 30.000 Eur. Poškodených so svojimi nárokmi na náhradu škody – nemajetkovej ujmy v peniazoch, odkázal na civilný proces. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že obžalovaný viedol motorové vozidlo pod vplyvom toxikologicky významných látok – psychostimilantov, a to metamfetamíni, amfetamínu a tramadolu, čo malo za následok, že vozidlo nemohol viesť tak, aby neohrozil seba a iných účastníkov cestnej premávky. V odôvodnení rozsudku súd vyjadril názor, že poisťovňa správne postupovala, keď odrátala 20 % zo žiadanej sumy náhrady nákladov spojených s pohrebom neb. M. F. B., nakoľko nebohá poškodená má určitú spoluvinu na následku, keďže v čase dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostným pásom.
Zo sobášneho listu zo dňa XX.XX.XXXXX vyplýva, že v knihe manželstiev matričného úradu D. je vo zväzku XX, ročník XXXX na strane XXX pod por. č. XXX zapísané manželstvo L. F. a M. F. B.. Z rodných listov vyplýva, že M. F. B. a A. B. (žalobkyňa v 1. rade) sú sestry, ich rodičmi sú žalobkyňa v 2. rade a žalobca v 3. rade, rodičmi žalobcu v 4. rade sú L. F. a M. F. B..

Z komunikácie medzi právnym zástupcom žalobcov a žalovaným vyplýva, že motorové vozidlo s EČV: B. ku dňu dopravnej nehody, t.j. XX.XX.XXXX nebolo poistené povinným zmluvným poistením. Listom zo dňa 18.11.2021 si žalobcovia uplatnili voči žalovanému nárok na náhradu škody.
Okresný súd Bratislava V uznesením č. k. 20P/190/2020-65 zo dňa 22.09.2020 ustanovil mal. A. F. za poručníka A. B., ktorej uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.09.2020.
Z prepúšťacej správy Nemocnice Agel Komárno, s.r.o. zo dňa 31.08.2020 vyplýva, že žalobca v 4. rade bol po dopravnej nehode hospitalizovaný od 25.07.2020 do 26.07.2020. Občianske združenie Fascinujúce deti faktúrou č. XXXXXXX zo dňa 20.12.2021 na sumu 1500 Eur fakturovalo žalobkyni v 1. rade za poskytnutie terapeutických intervencií dieťaťu individuálne v počte 20 stretnutí v sume 700 Eur a za poskytnutie terapeutických intervencií dieťaťa s jeho vzťahovou osobou v počte 20 stretnutí vo výške 800 Eur. Z výpisu z účtu žalobcu v 4. rade vyplýva, že suma 1.500 Eur bola uhradená prevodom dňa 15.01.2022.
Z cenovej ponuky R. S. zo dňa 08.12.2021 vyplýva cena za vyhotovenie pomníka vo výške 4.260 Eur. Z výpisu z účtu žalobcu v 4. rade vyplýva, že dňa 15.03.2022 bola uhradená suma 1.900 Eur ako záloha za náhrobný kameň. Z pokladničného dokladu vyplýva, že dňa 07.08.2020 bola spoločnosti Marianum – Pohrebníctvo mesta Bratislavy uhradená suma 167,58 Eur podľa objednávky č. XXXX/XXXX za pohrebné, kremačné a ostatné služby a tovary. Z pokladničného dokladu zo dňa 06.08.2020 vyplýva, že spoločnosti Solamen s.r.o. bola uhradená suma 720 Eur podľa faktúry č. XXX, za pohrebné služby.
Žalovaný listom zo dňa 23.12.2021 oznámil žalobcom, že im bude poukázaná náhrada škody za náklady spojené s pohrebom vo výške 630,90 Eur. Z výpočtu vyplýva, že z celkovej sumy pohrebných nákladov vo výške 888,21 Eur žalovaný odpočítal spoluvinu poškodenej v rozsahu 20 %, čo predstavuje 177,64 Eur a sumu 79,67 Eur, ktorá predstavuje príspevok na pohrab z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Žalovaný listom zo dňa 06.03.2023 oznámil žalobcom, že im bude poukázaná náhrada škody za náklady spojené s pohrebom - pomník vo výške 531,10 Eur. Z výpočtu vyplýva, že z celkovej sumy pohrebných nákladov vo výške 663,88 Eur žalovaný odpočítal spoluvinu poškodenej v rozsahu 20 %, čo predstavuje 132,78 Eur. Žalovaný listom zo dňa 06.03.2023 oznámil žalobcom, že im bude poukázaná náhrada škody za náklady spojené s liečením – náklady na filiálnu terapiu vo výške 1.500 Eur. Žalovaný listom zo dňa 04.07.2023 oznámil žalobcom, že im bude poukázaná náhrada škody za pozostalostnú úrazovú rentu - ušlú výživu vo výške 9.056,42 Eur (doplatok od 25.07.2020 do 24.07.2023) a vo výške 250 Eur (od 25.07.2023 do 24.08.2023).
Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.04.2021 bol žalobcovi v 4. rade priznaný sirotský dôchodok v sume 260,90 Eur, ktorý bol zároveň od 01.01.2021 zvýšený na sumu 267,70 Eur, a to z dôvodu smrti otca, L. F.. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.04.2021 bol žalobcovi v 4. rade priznaný sirotský dôchodok v sume 283,40 Eur, ktorý bol zároveň od 01.01.2021 zvýšený na sumu 290,80 Eur, a to z dôvodu smrti matky, M. F. B.. Tieto sumy sú poukazované na účet žalobcu v 4. rade.

7. Súd vykonal výsluch žalobkyne v 1. rade aj žalobkyne v 2. rade. Žalobkyňa v 1. rade, sestra M. F. B., uviedla, že vždy až do konca boli prepojené sesterské duo. Rodiča sa rozviedli, keď mala 6 rokov, s maminou boli silné trio a prehlbovalo sa to dospievaním. Sestra jej bola vzorom, motivovala ju, boli najlepšie kamarátky. Keď žila na Slovensku boli na dennej báze spolu, keď bola v zahraničí, tak ju chodila sestra navštevovať. Spolu absolvovali nespočetne veľa výletov, dovoleniek. Vedeli o sebe veľa o emočných veciach, vedela o strate bábätiek, o adopcii, Zuzka otvorene rozprávala o všetkých svojich životných veciach. Raz jej povedala, že keď sa im náhodou niečo stane nech sa o A. postará, čo sa aj stalo. Veľmi si rozumeli aj vo vzdelávaní, inklúzii, preto spolu robili aj na pracovných veciach, pomáhali si spoločne na neziskových veciach, v zahraničí, spolu založili komunitné centrum a organizovali tam rôzne voľnočasové podujatia. Mali veľa spoločných plánov, angažovali sa hlavne v neziskovom sektore, trochu aj v komunálnej politike a neskôr aj v parlamente. Q. aj teraz pokračuje v mnohých týchto projektoch, ktoré spolu začali. Čo sa týka jej švagra, bol v rodine 17 rokov, bol veľmi rýchlo rodinou prijatý, stal sa jej súčasťou. Mala vtedy 12 rokov, celé roky ho brala ako brata alebo blízkeho kamaráta, robili spolu 4 roky tábory pre deti, spoločné dovolenky, výlety. Posledný 1,5 roka bola jeho najbližšou spolupracujúcou osobou v pracovnej sfére. Mali dohodu, že kebyže sa niekedy niečo stane, tak sa s priateľom o A. postarajú. Stratou ich dvoch prišla prakticky o najbližších ľudí, okrem svoje mamy a priateľa. Musela ich zastúpiť v starostlivosti o A., ovplyvnilo to mnohé veci v jej živote. Prakticky sa stala mamou z jedného dňa na deň, z týždňa na týždeň. Nemala čas na prípravu, A. bol adoptovaný v 2 mesiacoch, čo je pre dieťa veľmi veľká strata, čo mu môže spôsobiť následky a on o tú väzbu prišiel dvojnásobne. Veľa vecí

konzultovala s organizáciami, napr. Plamienok, Návrat, s nimi sa radila ako pristupovať v rozprávaní s A. o tejto situácií. Platila úvery z vlastných nákladov, A. nechodil do škôlky, stále boli spolu doma. V tom čase pracovala pre parlament, boli zhovievaví ohľadom flexibility jej práce. P. A., pre ktorého fungovali denne a napĺňal ich dni. Chodila s ním na filiálne terapie, má to dopad na celý život, bolo to dôležité sanovať. Sama začala chodiť na terapie, aby bola oporou a bezpečím pre domov. Predtým bývali v centre mesta, ale psychológmi im bolo odporúčané, aby A. ostal v prostredí, kde býval predtým, tak sa presťahovali do Petržalky, do domu. Na to nebola zvyknutá, museli si zvyknúť, aj čo sa týka nákladov súvisiacich s domom. Absolvovala celoročný kurz smútkovej terapie, s priateľom absolvovali kurz rodičov, ktorí sa hlásia o adopciu dieťaťa. Niektoré boli bezplatné, niektoré boli spoplatnené. A. už mohol ísť do škôlky, po obdobie cca 6 mesiacov však bola prítomná v škôlke, potreboval viacej času, aby sa adaptoval. Pred nehodou mala dosť pracovných ponúk, napr. v európskom parlamente, ktorú pre túto situáciu odmietla. Bola zvýšená návšteva lekárov, A. dodnes má bolesti alebo kŕče v nohe, chodili k ortopédom, na fyzioterapiu. Každé medicínske zariadenie je preňho strach, nemocnica preňho znamená, že prišiel a odišiel bez oboch rodičov. Je to preňho traumatická situácia. Stará sa aj o financie, nakoľko je poručníkom. Nešoféruje, čo ju limituj v každodennom živote, má z toho absolútne panický strach. A. niekedy zaspí počas cesty a zobudí sa s krikom. Čo sa týka dopadu na A., ovplyvní to dieťa na celý život. On bezprostredne po nehode bol dlhšie sám, kým sa k nemu niekto dostal, v tejto situácii sú tie minúty kľúčové. Po nehode išiel hneď do nemocnice, je tam ten strach, trauma, preňho odchody a lúčenie nevie či to nie je navždy. Na budúci rok ide do školy, preňho životné zmeny sú oveľa väčšími, potrebuje individuálny prístup. Je tu potreba malých kolektívov, miluje krúžky – futbal, je to stále ubezpečovanie, že je všetko v poriadku, že ho majú radi, že je tu s nimi. S celým prípadom bola spojená veľká medializácia, boli tam fotky A., detaily o jeho živote, kde bývajú A to nie je len vtedy, je to aj pri rôznych príležitostiach. To nie sú bežné veci, ktorým človek čelí v bežnom živote, to sa týkalo aj pohrebu. Ku vzťahu švagra s jeho rodinou uviedla, že odkedy už bol on dospelý, ten čas prakticky trávil u nich. O sebe a svojom partnerovi uviedla, že sú spolu od roku 2014, vtedy dieťa ešte neplánovali. Zrazu boli pred tou situáciou, jej priateľ sa toho totálne chopil, a je tatom pre A.. V niečom to prehĺbilo, keď jej priateľ dokáže prebrať zodpovednosť aj za takéto situácie. Čo sa týka vzťahu s mamou, je tam intenzívna väzba, keď treba s niečím pomôcť, tak A. ide za babkou, majú spolu družné vzťahy. Je super, že môže niekomu tak dôverovať, a vedieť, že s A. to vie robiť tak dobre, je dôležitý ten inkluzívny prístup k dieťaťu. Uviedla, že s priateľom je od r. 2014, od r. 2013 dosť žila v zahraničí, vrátila sa v r. 2016. Doma nežila od r. 2012, kedy študovala v zahraničí. V spoločnej domácnosti s priateľom žijú od r. 2016-2017. Jej sestra sa s L. brali v r. 2008, byt síce kúpili v r. 2007, ale L. pôsobil ešte v Rumunsku, bývať tam išli v r. 2009. Uviedla, že škodca im neuhradil ani časť priznanej nemajetkovej ujmy v trestnom konaní. Ohľadom osvojenia uviedla, že to nie je otázka, ale samozrejmosť, pri osvojení by však prišiel o určité dávky, napr. sirotský dôchodok. To nie je o tom, že by človek chcel tie peniaze, osvojenie z tohto dôvodu riešiť nebude. Pre ňu je to jej syn a ona jeho mama. Pýtala sa to v prvom momente, v Návrate, ale povedali ako to funguje, a v tom poručníckom vzťahu je to rovnaké.

Žalobkyňa v 2. rade uviedla, že má rodinu, ktorá je súdržná, všetky sviatky trávili pokope. Vďaka nim zvládla aj odchod manžela. Snažila sa ako mama zvládať všetko. Boli ako trojica, ktoré žili spolu a všetko robili spolu. Zmenila prácu, pracovala v poisťovni, kde som skončila rok pred nehodou dcéry, kedy ju poprosila, že potrebuje pomôcť vo svojej práci. Jej dcéra M. mala zdravotné potiaže, nádor, ktorý liečili hormonálnou formou, následkom čoho bolo aj to, že nemohla mať deti. Rok po diagnostike sa zoznámila s L., začali spolu žiť, medzi ľuďmi boli obľúbení. Všetko sa robilo u nej doma, robila im zázemie. L. išiel po promócii pracovať ako učiteľ do Rumunska, obidvaja tam rozvíjali školu, M. tam rozšírila materskú školu. K nej chodili celé roky, cez víkend oprala, a potom išli naspäť do Rumunska. Bývali spolu v Dunajskej Strede, neskôr v Bratislave. Vždy im pomáhala. S L. sa začali pripravovať na adopciu, dôverovali jej natoľko, že aj ona sa pripravovala s nimi na adopciu. Uviedla, že A. prežil za svoj život 4 traumy, bol nechcené dieťa, bol u náhradnej mamy 2,5 mesiaca, potom prišiel do novej rodiny, väzby boli popretrhané a museli sa znovu budovať. Vždy sa správali obidvaja zodpovedne. Nikdy nežili na doraz. Odcudzovali to čo práve urobil ten človek, ktorý ich zabil. Preukázali dostatočnú zodpovednosť voči nám ľuďom a voči tomuto štátu. Jej kvalita života je úplne niekde inde, je to 3 roky od nehody, prvé 4 mesiace, aby A. bol v čo najväčšej pohode, tak sa mu venovala ona. Riaditeľa nemocnice požiadala, aby už nič nerobili s telom M., nakoľko sa s ňou chcú rozlúčiť ako rodina. Súhlasili s transplantáciou. Bývali v spodnej časti domu, ona sa starala o A., o jeho pohodu, a A. so Q. riešili ostatné veci. Sú 3 roky od nehody, nepodstúpila terapiu, nemala na to čas, mala 4 mesiace na prsiach A., starala sa o jeho pohodu. Všetko okolo seba, čo sa týkalo jej osoby odsunula a venovala sa malému. Rok po nehode sa zhoršil stav jej mame. Stará sa o škôlku, pomáha A. a Q., ktorí pokračujú v tých aktivitách, starajú sa o A., potrebuje fungovať pre svojich rodičov, vnuka, pre A.. Jej jediná radosť je čas strávený s nimi. Na

otázky ďalej uviedla, že L. u nich býval, všetky veci ktoré organizoval (mali založené OZ), mali komunitné centrum, oni 4 organizovali akcie, bez nároku na peniaze, nikdy od nej nechceli peniaze, pomáhala im čo bolo potrebné. Čo sa týka Vladka, uviedla, že mu je vďačná za tú jeho dôveru, nielen za tú adopciu, hovorí, že jej zomreli dve deti, bola mu vlastne druhou mamou. Mohol sa kedykoľvek ozvať. Dôverovali si natoľko, že vedeli napr. PIN od bankomatových kariet alebo prihlasovacie údaje. S dcérou sa dali dokopy v 16 rokoch, od r. 2006 – 2007, keď sa aj odsťahovali do Dunajskej Stredy, často sa zdržiavali a prespávali u nej. U nej v byte sa plánovali aktivity, mali zdieľané kalendáre, aby o sebe vedeli.
Svedok Q. B., partner žalobkyne v 1. rade, uviedol, že pred nehodou boli spolu 6 rokov. Sestra jeho priateľky a švagor jeho priateľky, boli blízki ľudia aj pre neho, zakladali spoločne komunitné centrum, rozumeli si v otázkach spoločenských. Bolo bežné až všedné ich stretávať ako kolegov v komunitnom centre a v rodine, napr. pri káve. Sám má troch súrodencov. Tá kvalita vzťahu medzi M. a A. sa odzrkadlila aj na tom, ako A. vhupla do tých vecí. A. má A. v poručníctve, A. ich syn. S A. sa stretával pravidelne, staral sa oňho predtým ako ujo. Mali rovnaké nastavenia v oblasti hodnôt, vzdelávania. Ovplyvnilo ich to v osobnom, súkromnom a aj pracovnom živote. Nebolo ľahké to riešiť. A. v súčasnosti nemá takú osobu, akú mala v M.. A. napr. nechce prespávať u starých rodičov, nechce chodiť na prespávanie dlhodobé. S jeho rodičmi chodí na huby, ráno ho tam zavezie a príde preňho večer, večer je preňho ten bezpečný pocit, kedy zaspáva medzi nimi. Radili sa s odborníkmi, A. jednu stratu už v biologických rodičoch mal, teraz mal druhú. S Návratom riešili každý jeden krok, aj napr. presťahovanie do domu, kde mal A. domov. Ten strach A. a naviazanie na ľudí, A. nie je schopný prespávať bez nich nikde. Prirodzene vedeli nastúpiť na tú výchovu, to že sa s ním vedia rozprávať dosť pomáha v tom, že nemá ďalšie prejavy.

8. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

9. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

10. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

11. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o PZP“), poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

13. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) Zákona o PZP, kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

14. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o PZP, poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia zobrali žalobu späť v časti 1.500 Eur, čo predstavuje náhradu nákladov za filiálnu terapiu, v časti o zaplatenie sumy 531,10 Eur, čo predstavuje náhradu nákladov za zhotovenie pomníka, ako aj v časti uhradenej pozostalostnej úrazovej renty za obdobie od 25.07.2020 do 31.08.2023, súd konanie v tejto časti zastavil.

18. Predmetom konania tak zostali nároky žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch spolu s úrokom z omeškania, hradenie pozostalostnej úrazovej renty žalobcovi v 4. rade do času, kým nie je schopný samostatne sa živiť, ako aj náhrada krátených nákladov na zhotovenie pomníka a nákladov na pohreb.

19. Súd sa v prvom rade zaoberal pasívnou vecnou legitimáciou žalovaného v tomto konaní, pričom dospel k záveru, že táto daná je. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že motorové vozidlo, ktoré viedol I. D. s EČV: B. ku dňu dopravnej nehody, t.j. XX.XX.XXXX nebolo poistené povinným zmluvným poistením. Žalobcom teda svedčí právo podľa citovaného ustanovenia § 24 ods. 3 Zákona o PZP na uplatnenie nároku na náhradu škody proti žalovanému.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia a skutočnosti súd nárok žalobcov považuje za dôvodný, avšak len čiastočne, a to v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

21. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v závislosti od individuálnych okolností daného prípadu, existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritériá - závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu.

22. Ochrana osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka predstavuje tzv. generálnu klauzulu ochrany osobnosti a predstavuje právny základ pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv, pričom v sebe zahŕňa ochranu života a zdravia, ponímajúc telesnú a psychickú integritu ako aj ochranu práva na súkromie, ponímajúc širokú oblasť súkromného a rodinného života, ktorá je spojená s právom jednotlivca žiť v spoločnosti jeho najbližších. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka pritom zaručuje každému človeku právo na ochranu viacerých zložiek osobnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení zoradené za sebou bez vytvorenia zreteľného vzťahu hierarchie medzi nimi, potom je logické, že aj práva zaručené v § 13 Občianskeho zákonníka musia byť v rovnakej miere prístupné každému, do čej osobnosti bolo zasiahnuté, a to bez ohľadu na to, do ktorej konkrétnej zložky bolo zasiahnuté.

23. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich, dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržovať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, predovšetkým v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby a môže založiť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy prostredníctvom žaloby na ochranu osobnosti. Inak povedané, ustálená judikatúra pripúšťa, že v dôsledku tragickej smrti blízkej osoby (napr. rodiča alebo dieťaťa) dochádza k nesmierne závažnej citovej ujme, spočívajúcej v strate milovanej osoby, čím je pozostalý v budúcnosti ochudobnený o rodinný život, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. Vzhľadom na skutočnosť, že odstránenie následkov alebo morálne zadosťučinenie v tomto prípade nie

je možné, súdy priznávajú pozostalým ako žalobcom za zásah do ich osobnostných práv (práva na súkromný a rodinný život) nemajetkovú ujmu v peniazoch.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia odvodzujú svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému od ustanovenia § 24 ods. 2 písm. b) v spojení s ustanovením § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP. Súd má za to, že citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP vyplýva, že za škodu možno považovať aj nemajetkovú ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete, ktorými sú sestra, matka, otec a syn M. F. B. a zároveň syn L. F..

25. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa XX.XX.XXXX došlo v čase okolo XX:XX hod. na ceste H. medzi obcami H. a B. k dopravnej nehode, pri ktorej I. D. ako vodič motorového vozidla Kia Sorento s EČV: B. za prítomnosti spolujazdca J. K. viedol motorové vozidlo idúce zo smeru H. na B., pričom sa v plnej miere nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, stavu povahe vozovky a poveternostným podmienkam, v dôsledku čoho vozidlo viedol smerovo nestabilným spôsobom, uviedol ho do šmyku, ktorý skončil prejazdom do protismeru v čase, kedy v ňom prichádzalo osobné motorové vozidlo značky Dacia Logan s EČV: D., ktoré viedol neb. L. F.. V čase dopravnej nehody sa v motorovom vozidle nachádzala aj neb. M. F. B. a A. F.. L. F. podľahol zraneniam spôsobeným pri dopravnej nehode na mieste a M. F. B. podľahla následkom dopravnej nehody následne v nemocnici dňa 30.07.2020. Rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 1T/72/2021-1123 zo dňa 31.03.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.04.2022 čo do viny a trestu a dňa 30.11.2022 v časti náhrady škody, bol obžalovaný I. D. uznaný vinným z trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, odsek 2 písm. a), odsek 4, odsek 5 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 3 písm.) c) Trestného zákona.

26. V právoplatne skončenom trestnom konaní bola teda ustálená otázka protiprávneho konania, zavinenia, ako aj zodpovedného subjektu, ktorým bez pochýb došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov. Zároveň súd v súlade s citovaným ustanovením § 13 Občianskeho zákonníka konštatuje, že zadosťučinenie nie je v danej veci dostačujúce, nakoľko protiprávnym konaním škodcu došlo k smrti dvoch ľudí, a teda najintenzívnejšiemu zásahu do osobnostných práv žalobcov, a preto súd považuje uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za dôvodný.

27. K uplatnenej výške nemajetkovej ujme súd uvádza, že ju pokladá za neprimeranú, pričom s odkazom na ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka ju určí súd, a to s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 30.000 Eur. Vzal do úvahy predovšetkým skutočnosť, že smrť jej sestry a tiež švagra, ktorí boli rodičmi žalobcu v 4. rade predstavoval zásadnú zmenu v jej osobnom, rodinnom, ale aj partnerskom živote. Rozhodnutím súdu bola ustanovená za poručníka žalobcu v 4. rade, mal. A. F., čomu zodpovedá aj povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého. Bezprostredne po dopravnej nehode, kedy žalobca v 4. rade prišiel o oboch rodičov, starostlivosť o maloletého prevzala práve ona, spolu so svojou matkou. Ako vyplynulo z písomných vyjadrení v priebehu konania, ale aj výsluchov sporových strán, po rozvode manželstva žalobkyne v 2. rade so žalobcom v 3. rade boli práve žalobkyne v 1. a 2. rade spolu s neb. M. F. B. nerozlučnou trojicou, pričom si navzájom pomáhali a podporovali sa. Takýto ich vzťah presiahol z časového hľadiska aj obdobie nadobudnutia plnoletosti a pretrvával aj v období dospelosti. Mali preto spoločné aktivity aj pracovné. V prípade žalobkyne v 1. rade prevzatím starostlivosti o mal. žalobcu v 4. rade došlo po konzultáciách s odborníkmi k celkovej zmene v jej pracovnom, ale aj partnerskom živote, a to takmer zo dňa na deň, bezprostredne po dopravnej nehode, úmrtí rodičov maloletého. Z dôvodu osobnej starostlivosti o maloletého musela odmietnuť pracovné ponuky, naopak venovala sa jeho adaptácii na materskú školu a kolektív. Spolu so svojim partnerom podstúpila tiež školenia ako pri osvojení dieťaťa. Vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade súd, ktorej súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 30.000 Eur. Vzal do úvahy najmä to, že ide o matku nebohej M. F. B.. Ako už bolo vyššie uvedené vzťah s nebohou dcérou pretrvával aj po dosiahnutí jej plnoletosti, či opustení spoločnej domácnosti, či po tom ako sa vydala za nebohého L. F.. Vzťahy v tejto, aj širšej, rodine možno bezpochyby označiť za veľmi dobré. Žalobkyňa v 2. rade bola nápomocná dcére aj jej manželovi, po osvojení syna, aj v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o neho. Podieľala sa aj akokoľvek pomocou v súvislosti s pracovnými či záujmovými aktivitami svojich blízkych. Strata dcéry

a zaťa predstavovala značný zásah do jej osobnostných práv. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že bezprostredne po tragickej nehode prevzala starostlivosť o maloletého. Maloletý žalovaný v 4. rade prišiel v jednom momente o oboch rodičov, a preto mu patrí najväčšia nemajetková ujma, napriek tomu, že to bolo v pomerne nízkom veku, avšak aj práve z tohto dôvodu. Dopady budú najťažšie práve pre neho, aj napriek tomu, že zosnulí rodičia si ho osvojili, ide o ďalší zásah do jeho bežného života, keď sa musí orientovať na novú rodinu, aj keď ide o jeho blízkych. Z týchto dôvodov mu priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 Eur.
Súd zohľadnil aj skutočnosť, že nebohá M. F. B. nebola v čase dopravnej nehody pripútaná bezpečnostným pásom. Súd sa síce stotožňuje s názorom žalobcov, že izolovane len táto skutočnosť neviedla k jej úmrtiu. Zo znaleckých posudkov však vyplýva, že aj táto skutočnosť mohla mať dosah na zranenia, ktoré utrpela a miernejšie následky. Súd v prípade žalobcu v 4. rade prihliadol aj na skutočnosť, že aj v trestnom konaní mu bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to vo výške 30.000 Eur. Podľa názoru súdu, nárok žalobcu v 4. rade uplatnený v tomto súdnom konaní možno považovať za zvyšok jeho nároku, ktorý si uplatnil v trestnom konaní, s ktorým bol odkázaný na civilný proces. Celková priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (spolu s náhradou priznanou v trestnom konaní) tak v jeho prípade predstavuje sumu 80.000 Eur. Z výsluchu žalobkyne v 1. rade vyplynulo, že odsúdený nehradil ani čiastočne.
Čo sa týka okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, súd považuje za podstatné opakovane poukázať na trestné konanie, ktoré bolo vedené vo veci tragickej dopravnej nehody. Odsúdený vodič, I. D., viedol motorové vozidlo pod vplyvom toxikologicky významných látok – psychostimilantov, a to metamfetamínu, amfetamínu a tramadolu, čo malo za následok, že vozidlo nemohol viesť tak, aby neohrozil seba a iných účastníkov cestnej premávky.

29. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol, čo sa týka zvyšnej časti uplatnených nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcov v 1., 2, a 4. rade. Čo sa týka uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu v 3. rade súd nárok nepokladal za dôvodný vôbec. Bol síce otcom nebohej M. F. B.. Po rozvode manželstva však nežili v spoločnej domácnosti. Spoločné dovolenky, resp. vzájomné navštevovanie sa v zahraničí, súd nepokladá za dostatočne intenzívne vo vzťahu pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy.

30. Súd ďalej žalobu zamietol v časti týkajúcej sa uplatneného nároku na pozostalostnú úrazovú rentu. V priebehu konania nebolo sporným, že zo strany žalovaného došlo k doplateniu nároku za obdobie od 30.07.2020 a dochádza k pravidelnému plneniu tohto nároku, dobrovoľne, bez potreby autoritatívneho rozhodnutia súdu. V súčasnosti nie je potrebné vydať exekučný titul na to, aby žalovaný plnil tento uplatnený nárok. V prípade ak zo strany žalovaného dôjde k zastaveniu výplaty, žalobca sa môže opätovne na súde domáhať neuhradenej časti pozostalostnej úrazovej renty.

31. Súd žalobu zamietol aj v časti uplatneného nároku na náhradu krátených nákladov na zhotovenie pomníka vo výške 132,78 Eur a nákladov na pohreb vo výške 257,31 Eur. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že tieto sumy predstavujú nezaplatené sumy zo strany žalovaného, krátenie o 20 %, ako spoluúčasť M. F. B.. Žalovaný má možnosť zohľadniť spoluzavinenie na strane poškodenej, čo bolo potvrdené aj v trestnom konaní. Súd nepokladal za dôvodné zasahovať do kompetencie žalovaného, ale rovnako ani súdu, ktorý rozhodoval v trestnom konaní a ustálil takýto podiel spoluzavienenia poškodenej.

32. Súd žalobu zamietol aj v časti uplatneného úroku z omeškania z nemajetkovej ujmy. K tomu súd uvádza, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty na plnenie sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/185/2011).

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 a 256 Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa v 1. rade bola úspešná v časti priznaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch čo predstavuje úspech v rozsahu 98,80 %, nebola úspešná v zamietajúcej časti, čo predstavuje neúspech v rozsahu 1,20 %, celkový úspech žalobkyne v 1. rade bol teda v rozsahu 97,60 %. Žalobcom v 2. a 3. rade súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V prípade žalobcu v 4. rade súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Čiastočný neúspech spočíval v zamietnutí žaloby v časti pozostalostnej úrazovej renty. Čiastočné zastavenie konania zavinil žalovaný, ktorý čiastočne plnil až po začatí konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní, odo dňa jeho doručenia, na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).
Podľa § 365 CSP (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.